

покварени тукъ политически режими, прѣставлявани дори до обединението на Италия отъ 60 малки държави подъ главно четири тирании: испанска, австрийска, френска и на последне място италиянска. Къмъ тия тирании, за типичната отъ които — Неаполската — Гладстонъ въ 1851 г. изнесе поразителни факти, прибавете най отровната — папската — за каквато източното православие и понятие нѣма,— и ще си прѣставите цѣлия калейдоскопъ отъ свѣрзанитѣ единъ съ други приноси къмъ тъй станалата вече легендарна прѣстѫпностъ на италиянците.

„Ето, казва Колаяни, въ центровете на най старата емиграция: въ Венето, въ провинциите на Авелино, Салерно, Потенца, Козенца и т. н. убийството е намаляло“.

Отъ уважение къмъ почтенния Сицилийски социологъ щѣ ми се да вѣрвамъ, че той не е мислялъ сериозно да подържа тоя си чудовищенъ аргументъ въ полза на емиграцията. Намаляло е убийството въ горните провинции не защото за това сѫ спомогнали известни социалъ-економически фактори като лѣкове срѣщу прѣстѫпността въобще, а чисто и просто, защото е намаляло въ тѣхъ числото на населението, тъй като част отъ него, голѣма или малка, е емигриала. Това население си остава съ сѫщата прѣстѫпностъ, защото и при емигрирането си то я носи съ себе си. Намѣсти дори се е увеличила, защото, чрѣзъ самата емиграция, операциите на камората, мафията, „черната ржка“ (тапо пега) и т. н. се разширяватъ териториално и ломброзно *). Азъ не зная дали на нашъ нѣкой социологъ поне на шага би му хрумнало на умъ идеята да влише като печалба отъ нашата емиграция намаляването на криминалността въ България по тоя чисто хирургически методъ.

*) De Nobili въ противовѣсъ на Колаяни твърди, че съ емигрирането сѫ се увеличили разврата, прѣлюбодѣяніята, дѣтоубийствата, бигамията и т. н.